

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

«Την τέχνη προσπαθούμε να τη μεταφράσουμε και την απογυμνώνουμε» λέει ο ζωγράφος Στέφανος Δασκαλάκης, που επιστρέφει στα εικαστικά δρώμενα έπειτα από 14 χρόνια σιωπής

Της **Μαίρης Αδαμοπούλου**

«**Δ**εν μας καλύπτουν πλέον αξίες όπως πατριδα, θρησκεία... Ξανακοιταζόμαστε στον καθρέφτη. Υπάρχει επιστροφή στην ατομικότητα. Απόδειξη άλλωστε αποτελεί και η επιστροφή που παρατηρείται διεθνώς στο πορτρέτο. Το μόνο που αφήνει άθικτο η παγκοσμιοποίηση είναι το άτομο» λέει στα «ΝΕΑ» ο Στέφανος Δασκαλάκης, ο παραστατικός ζωγράφος που κατάφερε να επηρεάσει στις δύο και πλέον δεκαετίες της εικαστικής παρουσίας του τη νέα γενιά δημιουργών. Και μέσα από δώδεκα πιο «βίαια», περισσότερο έντονα χειρονομιακά έργα του – που όχι απλώς έγιναν ανάρπαστα από τους φιλότεχνους, αλλά έγιναν αιτία για μια μεγάλη λίστα αναμονής! – επιστρέφει στα εικαστικά δρώμενα της Αθήνας έπειτα από 14 χρόνια απουσίας.

Γι' αυτό κι εκείνος επέλεξε να απεικονίσει γυναίκες μόνες στους καμβάδες του. Γυναίκες με πλαδαρές σάρκες και στρουμπουλά κορμιά να αποκαλύπτονται κάτω από τα ταγέρ και τα τζιν και βλέμματα διαπεραστικά να «καρφώνουν» όποιον τολμήσει να τις κοιτάξει κατάματα. Είναι η Ιωάννα, η Μυρτώ, μια δευτέρα Ιωάννα και η Δέσποινα. Γυναίκες διαφορετικών ηλικιών, γυναίκες που απέχουν πολύ από το πρότυπο του μοντέλου που προβάλλεται στα περιοδικά.

«Είναι γυναίκες αληθινές, εκείνες που θα συναντούσα στον δρόμο, τις οποίες και εγώ τις ανακάλυψα ζωγραφίζοντας» εξηγεί στα «ΝΕΑ» ο 54χρονος ζωγράφος. «Προσπαθώ να μιλήσω για τους καθημερινούς ανθρώπους. Συνειδητά δεν επέλεξα μοντέλα-πρότυπα, διότι πιστεύω ότι εκφράζουν την επιθυμία μας να κλείσουμε τα μάτια στην πραγματικότητα. Με ενδιαφέρει να ζωγραφίζω τους ανθρώπους που βλέπω και να αποδίδω ταυτόχρονα το βάθος τους, τη μεταφυσική τους διάθεση. Δεν με



«Δεν έτυχε να βρω ανδρική φιγούρα κατάλληλη για τα έργα μου, αν και το επιθυμούσα» λέει ο Στέφανος Δασκαλάκης, εξηγώντας την αποκλειστική παρουσία γυναικών στη νέα δουλειά του. «Αν συνέχιζα να ψάχνω μπορεί να πενούσαν άλλα 14 χρόνια μέχρι να κάνω έκθεση»

«Καταστρέφω για να προχωρώ»

ενδιαφέρει η ψυχολογία, αλλά η υπαρξιακή διάσταση αυτών των γυναικών, διότι η ψυχολογία είναι πιο κοντά στην αφήγηση, η ζωγραφική είναι πιο κοντά στο πρόβλημα της ύπαρξης. Θεωρώ ότι η τέχνη είναι υπόθεση αισθαντικότητας».

Εμμένετε στην παραστατική ζωγραφική επειδή είναι πιο κατανοητή από το ευρύ κοινό;

«Ο κόσμος νομίζει ότι την καταλαβαίνει. Την καταλαβαίνει όμως; Την αγάπησαν όσοι της επιτίθενται; Και τον Όμηρο και τον Σαίξπηρ πολλοί νομίζουν ότι τους καταλαβαίνουν. Οι αναγνώσεις όμως είναι πολλαπλές. Η τέχνη υπάρχει μέσα από τη μοναδικότητά της. Μιλά με έναν τρόπο ώστε εκείνα που θέλει να πει δεν μπορούν να ειπωθούν αλλιώς. Άλλωστε, αν πούμε με λέξεις όσα λέει, τότε η ζωγραφική δεν έχει λόγο ύπαρξης. Η αμεσότητα

των μεγάλων έργων προκύπτει επειδή έχουν γίνει με αισθαντικότητα. Οι λέξεις προορίζονται για να εκφράσουν τη διάνοψη. Η τέχνη δεν μας εξηγεί τον κόσμο, μας κά-

νει τα πράγματα περισσότερο οικεία, ώστε να μπορούμε να τα αγγίξουμε. Η παρεξήγηση που έχει γίνει είναι ότι θέλοντας να καταλάβουμε την τέχνη προσπαθούμε να τη μεταφράσουμε και την απογυμνώνουμε μετρώμε τη μέτρα έξω από τη φύση της».

Ποιο είναι το μεγάλο έργο τέχνης;

«Όταν πήγαινα σε εκθέσεις στο Μπομπούρ έβλεπα έργα που μου έθεταν ερωτή-

ματα. Στο Λούβρο δεν υπήρχαν ερωτήματα. Μόνο έκσταση. Το πρώτο σημάδι ότι είσαι απέναντι σε κάτι μεγάλο είναι η πολλαπλότητα των αναγνώσεων. Η αξία του έργου είναι η πυκνότητα όχι η σημασία του».

INFO

Έκθεση Στέφανου Δασκαλάκη έως 24 Ιανουαρίου στην Αίθουσα Τέχνης Αθηνών (Γλύκωνος 4, τηλ. 210-7213.938).

«Ο δημιουργός πρέπει να είναι ξεροκέφαλος»

«Ζωγραφίζω αργά και κάθε δουλειά μου έχει μακρά προεργασία» λέει ο Στέφανος Δασκαλάκης, εξηγώντας τον λόγο για τον οποίο πέρασαν 14 χρόνια από την τελευταία ατομική έκθεσή του στην Αθήνα, αν και παραδέχεται πως ενδιαμέσως έχει πουλήσει αρκετά έργα του διότι ζει

από τη ζωγραφική. «Για να φτάσω ως εδώ έχω καταστρέψει πολλά έργα, καθώς προσπαθώ να ξεπεράσω τον εαυτό μου. Μέσα από την αμφισβήτηση και την αναίρεση δημιουργείται η σάρκα και το βάθος της ζωγραφικής» και εξηγεί πως στη νέα δουλειά του έχει ανατρέψει τελείως

τον τρόπο που ζωγραφίζει, «χωρίς να σημαίνει πως το έργο μου δεν είναι αναγνωρίσιμο και χωρίς να σημαίνει πως και τα επόμενα θα είναι με τον ίδιο τρόπο». Υπάρχει συνταγή για την επιτυχία; «Ο δημιουργός πρέπει να είναι ξεροκέφαλος. Κι εγώ κατέληξα να είμαι.

Ήμουν πιο διαλλακτικός και κινδύνευα να κάνω παραχωρήσεις. Πρέπει να επιμένεις και να μη φοβάσαι να κάνεις λάθος. Και πιστεύω πως έχω κάνει λάθη, αλλά τα μεγαλύτερα δεν μπορούμε να τα ομολογήσουμε. Αν μπορούσαμε δεν θα ήταν τόσο σοβαρά».